

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Придунайська філія

Кафедра економіки та менеджменту .

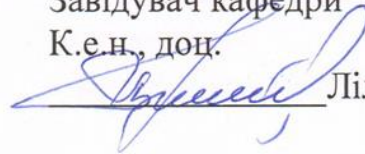
МАУП

Затверджую:
Директорка ПФ ПрАТ «ВНЗ МАУП»

д.п.н. проф. Гамара ГУМЕННИКОВА
"07" вересня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 07 вересня 2023 р.
Завідувач кафедри
К.е.н., доц.

Лілія БОДЕНЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК10 Статистика

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Дарушин Олександр Володимирович к.е.н., в.о.доцент кафедри економіки та менеджменту

Викладач:

Дарушин Олександр Володимирович к.е.н., в.о.доцент кафедри економіки та менеджменту

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від 07 вересня 2023 № 1

Завідувач кафедри к.е.н. доц. Лілія БОДЕНЧУК
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми 073 «Менеджмент»

07.09.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми к.е.н. доц. Ліганенко І.В.
(підпис)

Силябус перевірено к.е.н. доц. Ліганенко І.В.
(підпис)

07.09.2023 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

Загальні відомості

Назва дисципліни	Статистика
Викладач (-і)	Дарушин Олександр Володимирович
Портфоліо викладача (-ів)	http://izmail.maup.com.ua
Контактний тел.	+38(095)234 87 11
E-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: другий та четвертий четвер місяця 14.00-17.00

1. Анотація

Статистика як самостійна наука досліджує і кількісно описує закономірності, властиві масовим соціально-економічним явищам і процесам. Аналіз цих процесів у статичності та динаміці дозволяє здійснювати прогностичні розрахунки для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Ринкові умови господарювання істотно підвищують вимоги до рівня статистичної підготовки менеджерів. Оволодіння статистичними методами аналізу та їх практичне використання дозволяє більш ефективно досліджувати особливості ринкової кон'юнктури та соціально-економічного розвитку держави для наступного прийняття виважених та обґрунтованих рішень.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок збирання, систематизації та аналізу інформації, виявлення і оцінювання закономірностей формування, розвитку та взаємодії складних соціально-економічних явищ і процесів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Статистика» є:

- засвоєння категорій статистичної науки;
- оволодіння статистичними методами збирання, систематизації, групування інформації;
- вивчення методів розрахунку економічних показників;
- набуття навичок узагальнення результатів статистичного аналізу та прийняття відповідних управлінських рішень.

3. Формат курсу:

очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	ФК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН – 4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН – 5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
- ПРН – 6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

5.Опис навчальної дисципліни:

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Статистика</i>	
Курс	1
Семестр	2
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Лекції	28
Практичні та семінарські заняття	24
Самостійна робота	68
Форма семестрового контролю	<i>Екзамен</i>

6. Статус дисципліни:

Обов'язковий компонент циклу професійної підготовки (шифр ОК10)

7. Пререквізити:

Перелік попередньо прослуханих курсів:

- Політична економія;
- Математика;
- Філософія.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті [:www.rada.gov.ua/laws](http://www.rada.gov.ua/laws)
2. Програмне забезпечення для доступу на сайт онлайн курсів <https://prometheus.org.ua/>
3. Програмне забезпечення для доступу на офіційний сайт статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Програмне забезпечення для доступу на офіційний сайт Міністерства фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Програмне забезпечення для доступу на офіційний сайт НБУ <https://bank.oov.ua/>
6. Програми Microsoft Office Excel та Microsoft Office Word.

9. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП»).

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

10. Схема курсу:

Таблиця 4

№ теми	Назва теми	денна форма			
		всього	в тому числі		
			л	сем	с.р.
МОДУЛЬ 1					
ЗМ 1. Загальна теорія статистики					
1	Предмет, методи і завдання статистики	4	2		2
2	Статистичне спостереження	8	2	2	4
3	Зведення та групування статистичних даних та статистичні показники	10	4	2	4
4	Статистичне вивчення варіації ознаки і форми розподілу	8	2	2	4
5	Вибірковий метод статистичного дослідження	8	2	2	4
6	Статистичне вивчення динаміки та індекси	8	2	2	4
	Разом по ЗМ 1	46	14	10	22
ЗМ 2. Економічна статистика					
7	Статистика національного багатства	8	2	2	4
8	Статистика населення та трудових ресурсів	8	2	2	4
9	Статистика основного капіталу та оборотних активів	12	2	2	8
10	Статистика праці	12	2	2	8
11	Статистика продукції	12	2	2	8
12	Статистика цін і тарифів	11	2	1	8
13	Статистика ефективності	9	2	1	6
14	МКР	2		2	
	Разом по ЗМ 2	74	14	14	46
	Разом за курсом	120	28	24	68

11. Система оцінювання навальних досягнень

Здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт:

Таблиця 5

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання СРС:

- змістовність – 3 бали
 - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 10 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 10 балів

Максимальна кількість балів - **30 балів**.

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Таблиця 6

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань студентів

Письмова контрольна робота (або тестування)	Критерії оцінювання
1	2
23-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
20-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань
15-20	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
7-15	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст

	теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі начального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни «Статистика» в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Форма проведення екзамену, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), кількість балів, яку може одержати студент, вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою економіки та менеджменту.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання з програмного матеріалу навчальної дисципліни і набуття певних компетентностей в цілому:

- володіння теоретичними знаннями про макроекономіку;
- здатності системного творчого використання набутих знань;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань з макроекономіки;
- повнота, якість і точність виконання розрахунків тощо.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Статистика» здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль (екзамен) здійснюється в комбінованій формі: письмовий - за екзаменаційними білетами або з використанням тестових форм та комп'ютерних технологій та співбесіда із студентом.

При оцінюванні результатів екзамену 100 балів розподіляються між кількістю питань та зазначаються в екзаменаційному білеті (варіанті тестів).

14. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (екзамену)

1. Предмет статистичної науки.
2. Статистична сукупність, одиниці сукупності.
3. Завдання статистики.
4. Статистичне спостереження — перший етап статистичного дослідження.
5. Організаційні форми статистичного спостереження.

6. Види статистичного спостереження за повнотою охоплення одиниць спостереження
7. Види статистичного спостереження за часом реєстрації спостережуваних факторів.
8. Мета спостереження, одиниця спостереження.
9. Програма спостереження.
10. Початковий облік і звітність.
11. Спеціальні статистичні спостереження.
12. Похибки спостереження.
13. Похибки реєстрації.
14. Зведення — другий етап статистичного спостереження.
15. Групування, його завдання та значення у статистичному дослідженні.
16. Види групувань.
17. Прості та комбіновані групування.
18. Визначення числа груп, величини інтервалів.
19. Вторинні групування.
20. Ряди розподілу, їх види.
21. Атрибутивні ряди розподілу.
22. Дискретні та інтервальні варіаційні ряди розподілу.
23. Графічне зображення варіаційних рядів розподілу.
24. Елементи статистичної таблиці.
25. Види статистичних таблиць.
26. Розробка присудка статистичних таблиць.
27. Основні правила побудови статистичних таблиць.
28. Абсолютні величини, їх значення.
29. Види абсолютних величин.
30. Відносні величини у статистиці.
31. Види відносних величин.
32. Взаємозв'язок абсолютних і відносних величин.
33. Статистична середня, її сутність.
34. Види середніх.
35. Середня арифметична проста і зважена.
36. Середня гармонійна проста і зважена.
37. Середня геометрична та середня квадратична.
38. Середнє лінійне відхилення.
39. Дисперсія та її властивості.
40. Коефіцієнт варіації.
41. Поняття вибіркового спостереження.
42. Генеральна та вибірка сукупності, їх характеристики.
43. Способи відбору одиниць із генеральної сукупності.
44. Похибки вибіркового спостереження.
45. Гранична похибка вибіркового спостереження.
46. Довірчі інтервали для середньої та частки.
47. Поняття рядів динаміки.
48. Порівнянність у рядах динаміки.
49. Абсолютний та середній прирости рівнів рядів динаміки.
50. Базові та ланцюгові темпи зростання.
51. Базові та ланцюгові темпи приросту.

52. Середній темп зростання.
53. Основна тенденція ряду динаміки.
54. Метод ковзної середньої.
55. Поняття індексів, їх значення в аналізі динаміки соціально-економічних явищ.
56. Індивідуальні та загальні індекси.
57. Індекси середнього рівня змінного, сталого складу та структурних зрушень.
58. Види і форми зв'язків між соціально-економічними явищами.
59. Найважливіші статистичні методи аналізу зв'язку між явищами.
60. Кореляційний та регресійний зв'язок між явищами.
61. Рівняння однофакторного лінійного та нелінійного зв'язку між явищами.
62. Лінійний коефіцієнт кореляції.
63. Рівняння лінійної множинної регресії.
64. Основні завдання статистики національного багатства.
65. Статистичні показники природних ресурсів, земельного та лісового фондів, водних ресурсів.
66. Сутність основних засобів (основного капіталу).
67. Види оцінок основного капіталу.
68. Показники зносу та амортизації.
69. Показники використання основного капіталу.
70. Поняття оборотних активів.
71. Статистичні показники використання оборотних активів.
72. Показники статистики населення.
73. Абсолютні та відносні показники руху населення.
74. Поняття, склад та рух трудових ресурсів.
75. Обсяги валової, товарної, чистої продукції промисловості.
76. Статистичні показники продукції сільського господарства.
77. Статистичні показники продукції будівництва.
78. Поняття робочої сили та робочого часу.
79. Облікова та середньоспискова чисельність працівників підприємства.
80. Вимірювання витрат робочого часу, фонду робочого часу.
81. Поняття продуктивності праці та завдання її статистичного вивчення.
82. Вивчення динаміки продуктивності праці.
83. Індекси динаміки продуктивності праці.
84. Завдання статистичного вивчення оплати праці.
85. Показники рівня середньої заробітної плати.
86. Динаміка середньої заробітної плати.
87. Основні макроекономічні показники та їх зміст.
88. Система національних рахунків.
89. Моделі системи національних рахунків.
90. Сутність цін та інфляції.
91. Методи розрахунку та аналізу рівня і структури цін.
92. Типовість ціни.
93. Аналіз індексів цін.
94. Оцінка рівня та динаміки інфляції.
95. Індекс купівельної спроможності гривні.
96. Статистичне вивчення ефективності суспільного виробництва.
97. Статистичні показники ефективності банківської діяльності.
98. Статистичні показники ефективності комерційної діяльності.

99. Статистичні показники ефективності фінансової діяльності підприємств у ринкових умовах.

15. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література):

Нормативні джерела:

1. Про державну статистику. Закон України. // Відомості Верховної Ради України.) – К.: 2000. - №43 (Із змінами, внесеними згідно із Законами N 3205-IV від 15.12.2005, N 1070-VI від 05.03.2009, N 2289-VI від 01.06.2010, N 2756-VI від 02.12.2010, N 2938-VI від 13.01.2011, N 5463-VI від 16.10.2012, N 1170-VII від 27.03.2014.)
2. Загальний табель (перелік) форм державних статистичних спостережень на поточний рік/ www.ukrstat.gov.ua.
3. Методологічні положення зі статистики / www.ukrstat.gov.ua/metod_polog

Основна література:

1. Статистика: підручник. / С.І. Пирожков, В.В. Рязанцева, Р.М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. унт, 2020.- 328 с.
2. Чекотовський, Е. В. Статистика з Microsoft Excel 2016 [Текст] [Текст] : навч. посіб. / Е. В. Чекотовський. – Київ : Знання України, 2019. – 811 с.
3. Проблеми складання статистичної звітності на вітчизняних підприємствах / К.В. Ілляшенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. №29. С. 67-71.
4. Горкавий В. К. Статистика : Підручнк. Третє вид., переробл. і доповн. К.: Алерта, 2019. 644 с.
5. Карпенко Л. М. Статистика: навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 184 с.

6. Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія: підручник. – Київ: Київ. нац. торгекон. ун-т, 2019. 456 с
7. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань). Навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2019. 536с.
8. Статистика. Навч. метод. посібник. Київ: ЦНЛ, 2019. 208 с.
9. Статистичні спостереження: переписи, моніторинги, вибіркові обстеження. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2019. 308 с.
10. Bruce P., Bruce A., Gedeck P. Practical Statistics for Data Scientists. – 2nd ed. Gravenstein Highway North. O'Reily Media, Inc, 2020. 340 p.
11. Gelman A., Hill J., Vehtari A. Regression and other stories. – Cambridge University Press, 2020, 540 p.
12. Suzuki J. Statistical Learning with Math and R: 100 Exercises for Building Logic. – Singapore: Springer, 2020. 228 p.
13. Taylor J. K., Cihon C. Statistical Techniques for Data Analysis. – 2nd ed. Published by Chapman and Hall CRC, 2020. 294 p.

Інформаційні ресурси

14. Офіційний сайт Міністерства економіки України [сайт <http://www.me.gov.ua>].
15. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [сайт <http://www.minfm.gov.ua>].
16. Офіційний сайт Державного Казначейства України [сайт <http://www.treasury.gov.ua>].
17. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [<http://www.kmu.gov.ua>].
18. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [<http://www.ukrstat.gov.ua>].
19. Офіційний сайт Аудиторської палати України [<http://apu.com.ua>]
20. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [<http://www.nbuv.gov.ua>].
21. Національна парламентська бібліотека [<http://www.alpha.rada.kiev.ua>].
22. Наукова бібліотека ім. Максимовича [<http://www.Lib.com.ua>].